

Vandforsyning
J.nr. 2024 - 92637
Ref. majul/vistn
Den 27. juni 2025

Høringsnotat for udkast til ændringer af vejledning nr. 9810 af 31. maj 2006 om tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg nr. 2 2006.

Miljøstyrelsen sendte den 15. november 2024 udkast til ændring af vejledning nr. 9810 af 31. maj 2006 om tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg (herefter betegnet "tilslutningsvejledningen fra 2006") i høring med frist den 7. februar 2025.

De væsentligste ændringer i tilslutningsvejledningen er:

- Ny tilgang til ABC-vurdering af organiske stoffer, der baseres på H-sætnin-ger.
- Reviderede vejledende grænseværdier for 11 stoffer.
- Nye vejledende grænseværdier for yderligere 17 stoffer, inklusiv PFAS24.

Miljøstyrelsen har modtaget 21 høringssvar fra følgende:

Statslige virksomheder

Danske Regioner
Region Hovedstaden
Miljømærkning Danmark

KL og Kommuner

KL
Aarhus Kommune
Aalborg Kommune
Fredericia Kommune
Københavns Kommune
Ringkøbing-Skjern Kommune

DANVA og forsyningsvirksomheder

DANVA
HOFOR
KLAR Forsyning

Erhvervsorganisationer

Arla
Asfaltindustrien
Brancheforeningen Cirkulær
Bryggeriforeningen
DI

Drivkraft Danmark
Landbrug og Fødevarer

Rådgivende Virksomheder
NIRAS
Teknologisk Institut

Høringssvarene er tilgængelige på høringsportalen.

I det følgende gengiver Miljøstyrelsen alene udvalgte uddrag af høringssvarene og styrelsens umiddelbare bemærkninger hertil.

I. Høringssvar

I.1 Generelle kommentarer og Miljøstyrelsens bemærkninger hertil

Flere af høringsparterne, herunder Ringkøbing-Skjern Kommune, Aalborg Kommune, Fredericia Kommune, KLAR Forsyning, DANVA og NIRAS, har foreslået ændringer til vejledningen af redaktionel karakter. Miljøstyrelsen har taget de redaktionelle forslag til efterretning og har i det væsentligste tilrettet høringsudkastet til tilslutningsvejledningen (herefter høringsudkast) i overensstemmelse med disse forslag.

NIRAS har herudover fremhævet, at tilslutningsvejledningen anvendes som opslagsværk. Derfor anbefaler NIRAS, at der i kapitel 3, 4 og 5 indarbejdes følgende præciseringer; at grænseværdierne i vejledningen er vejledende, at enhver tilslutning skal vurderes individuelt, og at en tilslutningstilladelse skal tage hensyn til det vandmiljø, som renseanlægget udleder til.

Københavns Kommune bemærker, at høringsudkastet er teknisk tung og vanskelig at bruge. Derfor anbefaler kommunen, at høringsudkastet revideres og simplificeres yderligere, hvorefter den sendes i høring på ny. Endvidere efterspørger Københavns Kommune et afsnit med definitioner af tekniske begreber og at stofspecifikke data, f.eks. høringsudkastets bilag 1 og 2 og andre stofspecifikke data samles ét sted på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår flere steder i høringsudkastet, at indholdet er af vejledende karakter, og at kommunen skal foretage en konkret vurdering af hver enkelt tilslutning. Miljøstyrelsen noterer sig NIRAS' og Københavns Kommunes forslag til det videre arbejde med tilslutningsvejledningen. Miljøstyrelsen forventer, at tilslutningsvejledningen igen skal revideres, når det reviderede byspildevandsdirektiv er implementeret i dansk ret. Det reviderede byspildevandsdirektiv skal implementeres i dansk ret inden den 31. juli 2027.

I.I.I Økonomiske og administrative konsekvenser ved ændringer i vejledningen

Københavns Kommune tilkendegiver, at høringsudkastets øgede fokus på overholdelse af recipientkrav medfører økonomiske konsekvenser for erhvervslivet og administrative konsekvenser for kommunerne. Københavns Kommune efterspørger en konsekvensvurdering heraf. Fredericia Kommune forventer, at høringsudkastets øgede fokus på overholdelse af recipientkrav vil medføre længere myndighedsbehandling og opfordrer til at genoverveje den nye praksis.

Aarhus Kommune forventer, at der vil være flere virksomheder, som fremadrettet vil få afslag på tilslutning og ønsker at vide, hvordan Miljøstyrelsen forholder sig til det.

Arla tilkendegiver, at de nye vejledende grænseværdier og ABC-vurderingen er konkurrenceforvridende, da de er mere restriktive sammenlignet med vores nabolande.

Brancheforeningen Cirkulær og KL vurderer, at det vil være udfordrende for deponier at finansiere rensning til et niveau svarende til de vejledende grænseværdier. Deponeringsanlæg har indtægter i den periode, de modtager affald. Herefter starter efterbehandlingsperioden, som er ikke mindre end 30 år. Deponeringsanlæggene skal monitorere og rense spildevandet fra deponeringsanlæggene i hele efterbehandlingsperioden. Derudover har deponierne ikke mulighed for at substituere stoffer. Derfor anbefaler KL, at staten undersøger mulighederne for fremtidig finansiering af spildevandsrensning for deponier.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Høringsudkastet bygger på eksisterende lovgivning og gældende miljøkvalitetskrav. Metodikken for beregning af vejledende grænseværdier i høringsudkastet baserer sig i høj grad på en vurdering af de samme forhold som i afsnit 2.3.4 i tilslutningsvejledning fra 2006. Disse er blot tilpasset nyeste viden og gældende miljøkvalitetskrav. Miljøstyrelsen anerkender, at kommunernes praksis imidlertid kan ændre sig, da de nye og skærpede vejledende grænseværdier omsat til krav i en tilslutningstilladelse kan medføre udgifter for virksomheder til etablering og drift af de nødvendige renseteknologier. De vejledende grænseværdier er fastsat efter miljøkvalitetskrav i gældende lovgivning. At flere virksomheder fremover risikerer at få afslag på tilslutning, hvis ikke udledning af stoffer reduceres følger således gældende ret.

De vejledende grænseværdier er udarbejdet på baggrund af generelle forudsætninger, idet styrelsen ikke har mulighed for at tage højde for forhold, der dækker ethvert tænkeligt scenarie på tværs af landet. Grænseværdier i en tilslutningstilladelse skal altid bero på en konkret vurdering i den enkelte sag. Miljøstyrelsen skal understrege, at det er kommunernes opgave at tage højde for de konkrete forhold i behandlingen af en ansøgning om tilslutning. Grundlaget for udarbejdelsen af de vejledende grænseværdier er beskrevet i høringsudkastets afsnit 3.11.

Miljøstyrelsen anerkender, at deponiernes finansieringsmuligheder er reguleret ved særlige regler. Miljøstyrelsen tager Brancheforeningen Cirkulær's og KL's bemærkning med i styrelsens øvrige arbejde om deponier, herunder initiativ 83 i Miljøministeriets handlingsplan for cirkulær økonomi om national plan for forebyggelse og håndtering af affald 2020-2023 af juli 2021.

I.I.II Hospitalsspildevand i forbindelse med det reviderede byspildevandsdirektiv

Aarhus Kommune, Danske Regioner og Region Hovedstaden tilkendegiver, at høringsudkastet ikke tager højde for det reviderede byspildevandsdirektiv. De tre høringsparter har særligt fokus på, at det ikke udelukkende er op til kommunen at vurdere, om hospitalsspildevand skal renses decentralt eller centralt, da det reviderede byspildevandsdirektiv bl.a. stiller krav om et fjerde renses trin.

Danske Regioner og Region Hovedstaden foreslår, at det præciseres, at kommunerne alene skal tage stilling til en decentral løsning, såfremt der ikke gennem det reviderede byspildevandsdirektiv indføres et fjerde renses trin på spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg.

Derudover gør Aarhus Kommune opmærksom på, at hygiejnisering af resistente bakterier kan skabe nye resistente bakterier gennem spildevandssystemet.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Høringsudkastet tager ikke højde for det reviderede byspildevandsdirektiv. Baggrunden herfor er, at det reviderede byspildevandsdirektiv endnu ikke er implementeret i dansk ret. Miljøstyrelsen kan alene vejlede om gældende ret og ikke om fremtidig regulering. Som beskrevet i afsnit I.I forventer Miljøstyrelsen igen at revidere tilslutningsvejledningen, når det reviderede byspildevandsdirektiv er implementeret i dansk ret.

Miljøstyrelsen vil notere sig Aarhus Kommunes bemærkning om hygiejnisering af resistente bakterier til en fremtidig revision af tilslutningsvejledningen.

I.I.III Hvad betragtes som en ”væsentlig ændring” af spildevandssammensætning?

Flere høringsparter, herunder DI, Landbrug & Fødevarer og Arla, tilkendegiver, at det skal præciseres, hvornår ændrede forhold medfører krav om revurdering af tilslutningstilladelse. Landbrug & Fødevarer tilkendegiver også, at det næppe kan være intentionen, at mindre justeringer inden for rammen af tilslutningstilladelsen medfører krav om revurdering. DI, Landbrug & Fødevarer og Arla foreslår, at der fastsættes en minimumsgrænse for ændringer af et stofs mængde i spildevandsstrømmen, f.eks. ved en vis procentdel af stoffkoncentrationen.

Drivkraft Danmark bemærker, at den nye ABC-metode medfører, at tensider, der er tilsat vaske/plejemidler anvendt i bilvaskehaller, kan skifte kategori fra C- til B-stof. Disse tensider skal nu begrænses i bilvaskehaller spildevandsstrømme iht. BAT eller miljøkvalitetskrav i vandområdet nedstrøms spildevandsanlægget. Drivkraft Danmark tilkendegiver, at høringsudkastet derfor medfører, at bilvaskehaller, der anvender produkter med disse tensider, ikke kan overholde deres tilslutningstilladelse. Det betyder ifølge Drivkraft Danmark, at kommunerne skal revurdere alle tilslutningstilladelser til bilvaskehaller, hvilket medfører en administrativ byrde for både virksomheder og kommuner.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af spildevandsbekendtgørelsens § 68, at det kræver en fornyet tilladelse, når forhold, der har indflydelse på et spildevandsanlæg, ændres væsentligt. Som væsentlige ændringer anses bl.a. følgende situationer:

1. Spildevandsanlægget flyttes eller ændres væsentligt.
2. Der sker en væsentlig ændring i mængden eller sammensætningen af spildevandet, der tilføres eller udledes fra spildevandsanlægget.
3. Der sker en øget belastning af spildevandsanlægget eller der i øvrigt sker kapacitetsændringer af betydning.
4. Der fremkommer nye oplysninger af betydning om forureningens skadelige virkning eller forureningens skadelige virkning i øvrigt ikke kunne forudses ved meddelelsen af tilladelsen.

Nye oplysninger af betydning for forureningens skadelige virkning sidestilles med en væsentlig ændring. En ændring betragtes som "væsentlig", hvis ændringen medfører, at tilladelsen skal omfatte andre/flere forhold eller ændrede vilkår. Miljøstyrelsen har præciseret teksten i afsnit 2.2.2.

Det er en konkret vurdering i hver enkelt sag, hvor stor en ændring af et stofs mængde i spildevandsstrømmen, der kan betragtes som væsentlig og dermed forudsætter en fornyet tilladelse. Det henhører under kommunerne at tage stilling til, om et forhold er at betragte som en væsentlig ændring, herunder også om det forhold, at et stof ændrer kategori i ABC-vurderingen som følge af tilslutningsvejledningens revision udgør en væsentlig ændring. Dette har Miljøstyrelsen også præciseret i afsnit 2.2.2.

I.I.IV Implementeringsfrist for anbefalinger i den reviderede tilslutningsvejledning ved revurdering af eksisterende tilladelser

Drivkraft Danmark, DI, Landbrug & Fødevarer, Arla og Bryggeriforeningen tilkendegiver, at den forventede offentliggørelse af tilslutningsvejledningen, er for kort frist til, at virksomheder kan indrette sig efter den ændrede vejledning. Landbrug & Fødevarer tilkendegiver, at mange fødevareraktiviteter står over for en BREF-revurdering og foreslår derfor, at vejledningens offentliggørelse enten udskydes, eller at vejledningen ikke inddrages i BREF-revurderinger. Bryggeriforeningen foreslår en implementeringsfrist på mindst et år fra offentliggørelsen af tilslutningsvejledningen.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Offentliggørelsen af den reviderede tilslutningsvejledning medfører ikke, at alle virksomheder skal ansøge om nye tilslutningstilladelser. Det beror på en konkret vurdering i hver enkelt tilfælde. Se nærmere om spildevandsbekendtgørelsens § 68 ovenfor i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..**

I.I.V Tilslutningstilladelser ift. andre parametre: byggetilladelser og forurenede overfladevand

Fredericia Kommune tilkendegiver, at det er uklart, om der skal være meddelt tilslutningstilladelse inden der meddeles byggetilladelse. Endvidere bemærker kommunen, at der i henhold til bygningsreglementet ikke skal fremsendes tegninger over udløbsinstallationer.

Fredericia Kommune anbefaler ligeledes en præcisering af, hvorvidt særligt forurenede overfladevand skal kontrolleres særskilt fra spildevand og mindre forurenede overfladevand i en egenkontrol.

Endelig spørger Fredericia Kommune, om Arbejdstilsynet skal underrettes om tilslutningstilladelser.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Kommunen skal undersøge, om der er anden lovgivning, som har væsentlig betydning for byggeriet, herunder om der er meddelt tilslutningstilladelse til byggeriet. Det fremgår af afsnit 2.2.6 i høringsudkastet. Derfor anbefaler Miljøstyrelsen også, at ansøgeren ved ansøgning om en byggetilladelse gøres opmærksom på, at ansøgeren også skal ansøge kommunen om en tilladelse til afledning af spildevand til et spildevandsanlæg.

I tilfælde hvor en virksomhed har afledt spildevand til spildevandsanlæg uden en tilslutningstilladelse, kan styrelsen henvise til delafsnit *Når tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven mangler* i høringsudkastets afsnit 2.2.6.

Det fremgår i høringsudkastets afsnit 6.2.3 om tilrettelæggelse og gennemførelse af egenkontrol, at særligt forurenede overfladevand med fordel kan kontrolleres særskilt, idet det kan være relevant at stille særlige forureningsbegrænsende krav til denne del af afledningen. Miljøstyrelsen har i afsnittet præciseret, at særligt forurenede overfladevand bør kontrolleres særskilt fra andet overfladevand.

Arbejdstilsynet skal ikke underrettes om tilslutningstilladelser. Arbejdstilsynet er slettet fra listen over, hvem der skal underrettes om tilslutningstilladelsen.

I.II Supplerende vejledning

Flere høringsparter har foreslået supplerende vejledning. I det følgende forholder Miljøstyrelsen sig alene til de forslag, som styrelsen tager stilling til i denne revision af tilslutningsvejledningen. Miljøstyrelsen vil tage de resterende forslag i betragtning i en senere revision af tilslutningsvejledningen.

DANVA anbefaler, at det tilføjes, hvordan tilslutningstilladelser til terrænnært grundvand skal håndteres.

Fredericia Kommune efterspørger, om der i tilslutningstilladelser kan stilles krav om at anvende hurtigt separerende sæber i forbindelse med at sikre optimal rensning vha. olieudskillere og ønsker generelt mere fokus på dette emne. Fredericia Kommune anbefaler, at der fastsættes krav til, at sæbeleverandører skal oplyse om hurtig separerende sæber i datablade.

Fredericia Kommune efterspørger viden om, hvad koncentrerede biprodukt- eller spildstrømme kan anvendes til af ressourcenyttiggørelse, og hvad ressourcenyttiggørelse har af betydning for, om strømmene er omfattet af anden lovgivning. I den forbindelse efterspørger Fredericia Kommune også en uddybning af definitionen på spildevand og affald.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Lovforslaget om terrænnært grundvand forventes at træde i kraft 1. juli 2025. Som beskrevet i afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** om det vedtagne byspildevandsdirektiv skal tilslutningsvejledningen alene omhandle gældende lovgivning. Da lovforslagets ikrafttrædelse ligger tæt på offentliggørelsen af tilslutningsvejledningen har det ikke været muligt at forholde sig til lovforslaget inden vejledningens offentliggørelse.

Miljøstyrelsen har taget Fredericia Kommunes anmodning om at fastsætte krav til sæbeleverandører om, at de i datablade skal oplyse om hurtigt separerende sæber til efterretning. Kommunen skal som udgangspunkt stille krav, der sikrer overholdelse af et bestemt udledningsniveau, enten ved at stille krav om BAT, overholdelse af grænseværdier eller funktionskrav. Kommunen kan stille vilkår om anvendelse af hurtigt separerende sæber, hvis der er grundlag for det i den konkrete situation.

Ressourcenyttiggørelse er relevant for at fremskynde en cirkulær økonomi, og Miljøstyrelsen arbejder målrettet for at forbedre mulighederne for ressourcenyttiggørelse for producenter. Miljøstyrelsen kan henvise til Miljøstyrelsens hjemmeside: [Cirkulær økonomi og ressourceeffektivitet](#) for mere viden om emnet.

Spildevand og affald er defineret i hhv. § 3 i spildevandsbekendtgørelsen og §§ 2 og 3 i bekendtgørelse nr. 1749 af 30. december 2024 om affald (affaldsbekendtgørelsen). Miljøstyrelsen ser derfor ikke anledning til at uddybe disse definitioner i tilslutningsvejledningen.

I.III Den retlige ramme for tilslutningsvejledningen

I.III.I Tilslutningstilladelser til godkendelsespligtige virksomheder

Fredericia Kommune ønsker svar på, om kommunen skal stille krav til indretning, drift og kontrol af en virksomheds spildevandsinstallationer. Fredericia Kommune anbefaler, at det præciseres, hvilke spildevandsinstallationer, der skal reguleres i en miljøgodkendelse, og hvilke der skal indgå i tilslutningstilladelsen.

Fredericia Kommune tilkendegiver, at høringsudkastets afsnit 2.2.5 er i modstrid med afsnit 4.4.1, idet det fremgår af afsnit 2.2.5, at § 30 i miljøbeskyttelsesloven finder anvendelse i tilfælde, hvor kommune og virksomhed ikke via dialog kan nå til enighed om vilkår for fornyet tilladelse efter § 28, stk. 3 i miljøbeskyttelsesloven. I afsnit 4.4.1 fremgår det, at ved revurdering af tilladelser skal ændrede vilkår meddeles som påbud iht. §30 i miljøbeskyttelsesloven.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af §12, stk. 2 i spildevandsbekendtgørelsen, at kommunen ved meddelelse af en tilslutningstilladelse skal fastsætte vilkår der sikrer, at afledning ikke er til hinder for, at et spildevandsanlæg kan opfylde sin udledningstilladelse, herunder miljøkvalitetskrav. Dette kan omfatte anlægs- og/eller driftsvilkår for spildevandsinstallationer, vilkår for afledning og egenkontrol. Hvor der måtte være potentiale for overlap med en evt. miljøgodkendelse, opfordrer Miljøstyrelsen til dialog mellem de pågældende myndigheder for at afklare snitflader. Miljøstyrelsen vil tage Fredericia Kommunes bemærkning til efterretning i en fremtidig revision af tilslutningsvejledningen.

Miljøstyrelsen bemærker, at høringsudkastets afsnit 2.2.5 og 4.4.1 omhandler to forskellige scenarier, hvor miljøbeskyttelseslovens § 30 kan finde anvendelse. Afsnit 2.2.5 omhandler den situation, hvor kommunen vurderer, at vilkår i eksisterende tilslutningstilladelser er utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige. I sådanne tilfælde kan kommunen påbyde forbedring og fornyelse af vilkår, såfremt der ikke kan skabes grundlag for en fornyelse af tilladelsen. Afsnit 4.4.1 omhandler kommunens revurdering af tilslutningstilladelse for godkendelsespligtige virksomheder (virksomheder opført på bilag 1 og 2) i bekendtgørelse nr. 1027 af 2. september 2024 om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen). I revurderingen skal kommunen forholde sig til, om de allerede fastsatte vilkår i tilslutningstilladelsen er tilstrækkelige. Hvis et vilkår i en tilslutningstilladelse skal ændres eller tilføjes som følge af revurderingen meddeles det som et påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30.

I.III.II Tilslutningstilladelser iht. spildevandsanlæggets udledningstilladelse og det modtagende vandområde

Københavns Kommune tilkendegiver, at ændringerne i høringsudkastet lægger op til, at kommunen skal varetage flere recipienthensyn, såsom overholdelse af miljøkvalitetskrav i det modtagende vandområde, ved udarbejdelse af tilslutningstilladelse. Ifølge Københavns Kommune, fremgår recipienthensyn ikke af lovbemærkningerne til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, som klart angiver, at kommunen meddeler tilslutningstilladelse inden for rammerne af udledningstilladelsen. Derfor er det ikke nødvendigt at stille andre krav end BAT til rensning af spildevand hos virksomhederne.

DANVA ønsker, at der skal være flere retningslinjer om samspillet mellem kommuner og spildevandsforsyningsselskaber, herunder f.eks. at kommunen skal inddrage spildevandsforsyningsselskabet ved udarbejdelse af en ny tilslutningstilladelse, og at kommunen skal orientere spildevandsforsyningsselskabet om den endelige tilslutningstilladelse eller ændringer i tilladelsen. Derudover pointerer Fredericia Kommune, at det kræver dialog med virksomheden før, under og efter indsendelse af ansøgningen at udarbejde en tilslutningstilladelse.

DANVA tilkendegiver endvidere, at det bør fremgå af vejledningen, om kommunen generelt er afskåret fra at påbyde spildevandsforsyningsselskaber at søge en fornyet udledningstilladelse.

HOFOR tilkendegiver, at det bør tydeliggøres, at det ikke er spildevandsforsyningsselskabets ansvar at søge om fornyet udledningstilladelse, herunder til overløb og regnvandsudløb. KLAR Forsyning foreslår, at det tydeliggøres, at det er kommunen, som kan vurdere, om en ny tilslutning til spildevandsanlægget eller ændring i eksisterende tilslutning medfører, at der skal ansøges om fornyet udledningstilladelse til overløb. Spildevandsforsyningsselskabet vil efter den pågældende kommunens vurdering ansøge om f.eks. øget udledning af overløb.

Arla spørger ind til, om rensegraden på det spildevandsanlæg, en virksomhed tilsluttes, har betydning for, hvor restriktive krav, der stilles til virksomheden i tilslutningstilladelsen.

Aarhus Kommune bemærker, at der udledes spildevand til recipienter, hvor tilstanden er ukendt eller dårlig belyst. Derfor ønsker Aarhus Kommune, at vejledningen præciserer, hvem (kommunen, spildevandsforsyningsselskab eller ansøger/virksomhed), der har ansvaret for at belyse recipientens tilstand, og hvem der har ansvaret for at belyse kvaliteten af det spildevand, der udledes fra spildevandsanlæg. Aarhus Kommune påpeger, at der kan være væsentlige økonomiske omkostninger forbundet med undersøgelserne.

Fredericia Kommune efterspørger, om der kan meddeles tilslutningstilladelse til spildevand, hvis miljøkvalitetskrav for et stof i spildevandet i forvejen er overskredet i det modtagende vandområde.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3, at det er kommunen, der giver tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber. Det fremgår endvidere af spildevandsbekendtgørelsens § 12, stk. 2, at kommunen ved fastsættelse af vilkår i en tilslutningstilladelse skal sikre, at spildevandsforsyningsselskabet kan opfylde sine udledningstilladelser til spildevandsanlæg, herunder at miljøkvalitetskravene for det berørte vandområde sikres opfyldt. Både renseanlæg og overløbsbygværker betragtes som spildevandsanlæg.

Det er en virksomheds pligt at ansøge kommunen om tilladelse til tilslutning af spildevand, såfremt virksomheden ønsker at lede spildevand til spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg.

En ændring af spildevandsbekendtgørelsen trådte i kraft 1. juli 2025. Det fremgår af § 15, stk. 3, at tilladelse til tilslutning af industrispildevand skal indeholde vilkår om forrensning, når det er nødvendigt for at sikre visse hensyn, herunder f.eks. at tilslutningen ikke er til hinder for, at spildevandsanlægget kan opfylde sin tilladelse til udledning. Det er kommunens vurdering, hvilke krav til spildevandsstrømmen, der er nødvendige at stille i den forbindelse. Som det er beskrevet i høringsudkastets afsnit I.IV er det kommunens vurdering, hvad der er BAT for den pågældende virksomhed, og hvorvidt BAT medfører tilstrækkelig reduktion af stoffer i spildevandsstrømmen til, at det kan indeholdes i spildevandsanlæggets udledningstilladelse. Der kan som udgangspunkt ikke gives tilslutningstilladelse til spildevand, som ikke kan rummes indenfor spildevandsanlæggets udledningstilladelse.

Hvis en tilslutning til en virksomhed vil ændre den samlede spildevandsstrøm til spildevandsanlægget i en sådan grad, at kommunen vurderer, at den ikke kan indeholdes af anlæggets udledningstilladelse, kan det håndteres ved at forny spildevandsforsyningsselskabets udledningstilladelse, således at den tager højde for relevante forhold. Her finder § 68 i spildevandsbekendtgørelsen, om hvornår en væsentlig ændring kræver fornyet tilladelse også anvendelse. Se høringsnotatets afsnit I.I.III for en uddybning.

Det er til enhver tid spildevandsforsyningsselskabets ansvar, at der forefindes en gældende og dækkende udledningstilladelse for spildevandsforsyningsselskabets udledninger, både for rensset spildevand og overløb.

Miljøstyrelsen er enig med DANVA og Fredericia Kommune i, at det er en vigtig forudsætning for at udarbejde en tilslutningstilladelse, at kommunen inddrager spildevandsforsyningsselskabet og den ansøgende virksomhed i processen, herunder navnlig i sagens oplysning. Spildevandsforsyningsselskabet kan f.eks. have viden om renseanlæggets processer af betydning for kommunens vurdering af, hvordan tilslutning af industrispildevand kan gøres i overensstemmelse med det pågældende spildevandsanlægs udledningstilladelse.

På baggrund af HOFOR, KLAR Forsyning, DANVA og Fredericia Kommunes bemærkninger har Miljøstyrelsen tydeliggjort teksten i afsnit 2.2.2, delafsnit om ændrede forudsætninger for spildevandsforsyningsselskabets udledningstilladelser. Afsnittet er bl.a. uddybet således, at der opfordres til dialog mellem kommune, virksomhed og spildevandsforsyningsselskab.

Såfremt spildevandselskabet skal have fornyet udledningstilladelse til et spildevandsanlæg, gælder reglerne for udledningstilladelser i miljøbeskyttelseslovens §28, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder (bekendtgørelse om udledning af visse forurenende stoffer).

Ved meddelelse af tilslutningstilladelse, hvor miljøkvalitetskrav for et stof i forvejen er overskredet i det modtagende vandområde henviser Miljøstyrelsen til § 8, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter (indsatsbekendtgørelsen).

Det er ansøgerens ansvar at belyse sammensætningen af egen spildevandsstrøm, og spildevandsforsyningsselskabets ansvar at belyse sammensætningen af sin spildevandsudledning fra spildevandsanlægget. Miljøstyrelsen kan i øvrigt henvise til Miljøstyrelsens høringsnotat for høring over udkast til vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer af 4. april 2025.

I.III.III Tilslutningstilladelser iht. spildevandsforsyningsselskabernes forsyningspligt

Københavns Kommune efterspørger en juridisk afklaring på hvordan kommunen skal varetage hensynet til retten til at aflede spildevand inden for spildevandsanlæggets kapacitet og udledningstilladelse, når der indføres flere krav om decentral rensning end, hvad der er opnåeligt med BAT og er nødvendigt i forhold til udledningstilladelsen til spildevandsanlægget og overholdelse af miljøkvalitetskrav i udledningspunktet?

Fredericia Kommune spørger, hvorledes spildevandsforsyningsselskabets forsyningspligt spiller ind i tilfælde, hvor kommunen må give afslag på ansøgning om tilslutning fra en virksomhed, fordi spildevandsforsyningsselskabet afslår at søge om fornyet udledningstilladelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 32b, stk. 1, at spildevandsforsyningsselskaber, som er omfattet af § 2, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 265 af 6. marts 2025 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold (vandsektorloven), er forpligtet

til at forsyne ejendomme i spildevandsforsyningsselskabets kloakeringsområde som fastlagt af kommunen, jf. lovens § 32.

Det fremgår endvidere af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3, at det er kommunen, der giver tilladelse til tilslutning af spildevand til spildevandsanlæg, der tilhører spildevandsforsyningsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, i vandsektorloven¹, samt dertil hørende udløbsledninger under overholdelse af tilladelsen i stk. 1. Det fremgår også af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 4, at der er tilslutningspligt for ejendomme, når stikledning er ført frem til grundgrænsen.

På den baggrund er kommunen, der er rette myndighed til at tage stilling til tilslutningstilladelserne og Miljøstyrelsen henviser til høringsnotatets afsnit I.III.II som omhandler, at tilslutningstilladelser skal rummes af spildevandsanlæggets udledningstilladelse. Miljøstyrelsen stiller med høringsudkastet en opdateret metodik og nye og reviderede vejledende grænseværdier til rådighed for kommunerne.

I.III.IV Krav til at stille vilkår iht. vurdering af eksplosionsfare, lugt, arbejdsmiljø for kloakmedarbejdere og slamkvaliteten

Høringsudkastet stiller krav til vurdering af eksplosionsfare, lugt, arbejdsmiljø for kloakmedarbejdere og slamkvaliteten. HOFOR og Københavns Kommune efterspørger, hvilken hjemmel, der er til at varetage disse hensyn, og at hjemlen bør fremgå af vejledningen.

NIRAS tilkendegiver, at bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål (affald til jord-bekendtgørelsen) er begrænset i sit omfang og ikke rummer mange miljøfarlige forurenende stoffer, der bliver tilført spildevandsanlægget. Derfor anbefaler NIRAS, at der ved henvisning til affald til jord-bekendtgørelsen² advares om, at bekendtgørelsen potentielt ikke beskytter miljøet i en fyldestgørende grad.

Danske Regioner tilkendegiver, at der bør tilføjes vejledning om at tage højde for det areal, der skal modtage spildevandsslam. Det er vigtigt, at man ved udbredning af spildevandsslam til jordbrugsformål som minimum forholder sig til, om arealet er sammenfaldende med grundvandsdannende områder, hvor en udspredding af spildevandsslam med indhold af f.eks. PFAS eller medicinrester vil have u hensigtsmæssige konsekvenser for vores grundvandsressourcer.

Danske Regioner bemærker desuden, at slamkvalitetskrav i affald til jord-bekendtgørelsen³ ikke tager tilstrækkelig højde for udvaskning af stoffer til grundvandet. Derfor bør udbringning af slam i områder med særlige drikkevandsinteresser være et særligt opmærksomhedspunkt i vejledningen.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 265 af 6. marts 2025 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold

² Bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugs-formål

³ Bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål

Ved ikrafttrædelse af bekendtgørelse nr. 866 af 1. juli 2025 blev det indført i spildevandsbekendtgørelsen § 15, stk. 3, at en tilslutningstilladelse kan indeholde vilkår, som tager hensyn til nævnte forhold og slamkvaliteten. Bekendtgørelsesændringen var i høring på høringsportalen første gang i perioden 6. september 2024 til 7. oktober 2024 og igen 11. april 2025 til 16. maj 2025.

Tilslutningsvejledning fra 2006 tager højde for, hvordan kommunen kan inddrage eksplosionsfare, lugt, arbejdsmiljø for kloakmedarbejdere og slamkvaliteten i udarbejdelsen af en tilslutningstilladelse. Miljøstyrelsen har derfor haft grundlag for at tage højde for ændringen i spildevandsbekendtgørelsen, på trods af at bekendtgørelsesændringen træder i kraft meget tæt på offentliggørelsen af den reviderede vejledning.

Tilslutningsvejledningen skal alene vejlede i anvendelsen af miljøbeskyttelseslovens § 28, stk. 3. Udbringning af slam på landbrugsjord er reguleret af affald til jord-bekendtgørelsen⁴. Miljøstyrelsen har noteret sig NIRAS og Danske Regioners overvejelser i forhold til affald til jord-bekendtgørelsen.

I.III.V Privat-fællesejede anlæg

Aarhus kommune efterspørger, at tilslutningsvejledningen beskriver, hvordan kommunerne skal regulere tilslutningstilladelser til privat-fælles anlæg som følge af ændring af spildevandsbekendtgørelsens § 12, stk. 1, herunder hvordan kommunen skal forholde sig til eksisterende tilslutningstilladelser af denne type.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen antager at Aarhus Kommune hentyder til ændringen af §13, stk. 1 i spildevandsbekendtgørelsen nr. 532 af 27. april 2024. Miljøstyrelsen arbejder aktuelt på en juridisk afklaring af kommunernes mulighed for at udstede tilslutningstilladelse til spildevandsanlæg, der ikke er ejet af et spildevandsforsyningsselskab, når spildevandet efterfølgende ledes til spildevandsforsyningsselskabs spildevandsanlæg. Miljøstyrelsen vil udtale sig vejledende herom separat. Eksisterende tilladelser er fortsat gældende iht. gældende bestemmelser på udstedelsestidspunktet.

I.IV BAT og proportionalitetsprincippet

Flere høringsparter, herunder Fredericia Kommune, Asfaltindustrien, DI, Drivkraft Danmark og Arla, ønsker en uddybning af høringsudkastets kapitel 4 om vurdering af BAT, særligt med fokus på inddragelse af proportionalitetsprincippet. Fredericia Kommune og Asfaltindustrien anbefaler, at Miljøstyrelsen tilføjer eksempler på proportionalitetsbetragtninger, herunder på forholdet mellem investering og rensesgrad.

DI bemærker, at det bør anerkendes tydeligere i vejledningen, at den løbende indsats hos virksomheder og teknikleverandører for at udvikle og investere i mindre forurenende teknikker reducerer udledningen af miljøfarlige stoffer til spildevandet. DI tilkendegiver, at virksomhederne i praksis ikke kan rense væsentligt udover BAT, da der netop er tale om bedste tilgængelige teknik. BAT vil for nogle virksom-

⁴ Bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål

heder ikke være tilstrækkeligt til at leve op til de skærpede vejledende grænseværdier i høringsudkastet. Derfor foreslår DI, at der ved revision af tilslutningstilladelser skal være mulighed for trinvist at reducere stofferne til niveauet for de vejledende grænseværdier i takt med udvikling af BAT.

Teknologisk Institut foreslår, at der implementeres et dynamisk BAT-krav til den maksimalt tilladte koncentration af sum af 24PFOAe og PFOS i industrispildevand. Det er uhensigtsmæssigt at anvende store ressourcer på at rense de sidste procent, da det typisk medfører høje omkostninger. Teknologisk Institut anbefaler, at man i stedet fokuserer på at rensning af flere punktkilder.

DI tilkendegiver, at afsnit 4 om BAT indeholder en række henvisninger til BAT konklusioner, som ikke omfatter de største industrisektorer i Danmark, fødevare-, drikkevare- og mejerisektoren, og anbefaler at disse inkluderes.

Drivkraft Danmark tilkendegiver, at ændringen af ABC-metoden indirekte medfører en skærpelse af BAT-kravene uden tilstrækkelig dokumentation for, at alternative teknologier er teknisk og økonomisk gennemførlige. Derfor bemærker Drivkraft Danmark, at BAT-kravene skal fastholde de eksisterende teknologier, indtil der foreligger dokumentation for bedre alternativer.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Høringsudkastet definerer begrebet BAT og indeholder vejledning i, hvordan man lever op til BAT. Miljøstyrelsen har på baggrund af høringsparternes svar tilføjet henvisninger til hvor, der kan hentes yderligere information om BAT. Miljøstyrelsen noterer interessenternes forslag om uddybende vejledning om anvendelse af proportionalitetsprincippet til en fremtidig revision af tilslutningsvejledningen.

Miljøstyrelsen anerkender, at der sker en løbende udvikling hos virksomheder og teknologiudbydere for at indføre teknikker, der reducerer udledningen af miljøfarlige forurenende stoffer til vandmiljøet. Miljøstyrelsen er enig i, at ændringer i ABC-metoden medfører skærpelse kategorisering af visse stoffer. Miljøstyrelsen er bekendt med, at der eksisterer teknologier, som kan rense tilstrækkeligt til at leve op til de vejledende grænseværdier i høringsudkastet. Det henhører under kommunerne at tage stilling til, hvilke teknologier og teknikker der kan betragtes som BAT for den enkelte virksomhed. Miljøstyrelsen kan således ikke udpege bestemte teknologier eller teknikker som værende BAT for enhver virksomhed.

Med henvisning til høringsnotatets afsnit I.III.II om tilslutningstilladelser iht. spildevandsanlægs udledningstilladelser er det kommunens vurdering, hvorvidt en tilslutningstilladelse, der indeholder vilkår, om trinvis reduktion kan omfattes af den gældende udledningstilladelse for spildevandsanlægget.

Høringsudkastet henviser ikke til BAT-konklusioner for specifikke brancher, men henviser til specifikke brancheorienteringer og branchevejledninger. Miljøstyrelsen har ikke umiddelbart kunne identificere brancheorienteringer eller -vejledninger specifikt for miljøforholdene i fødevare-, drikkevare- og mejerisektoren. Høringsudkastet indeholder henvisning til, hvor alle gældende BAT-konklusioner kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside.

I.V Nye og reviderede vejledende grænseværdier

I.V.I Skærpelse af de vejledende grænseværdier

Flere høringsparter, herunder Ringkøbing-Skjern Kommune, DI, KL og Brancheforeningen Cirkulær, gør opmærksom på, at de skærpede vejledende grænseværdier kan give udfordringer for virksomheder. Brancheforeningen Cirkulær fremhæver, at affaldsforbrændingsanlæg vil få udfordringer med at efterleve de skærpede vejledende grænseværdier, da vejledende grænseværdier for visse metaller i nogle tilfælde er lavere end krav (BAT-AEL'er) i BAT-konklusioner.

DI, Landbrug & Fødevarer, Arla og Bryggeriforeningen tilkendegiver, at det er et problem, at de vejledende grænseværdier er lavere end drikkevandskvalitetskrav. Det kan betyde, at virksomheder, der anvender drikkevand i deres produktion, kan blive nødsaget til at rense deres spildevand for at leve op til de vejledende grænseværdier. Høringsparterne anmoder om, at der sikres sammenhæng mellem drikkevandskvalitetskrav og de vejledende grænseværdier i tilslutningsvejledningen, og at det tydeliggøres, at kommunerne bør foretage en konkret vurdering. Høringsparterne fremhæver, at den konkrete vurdering skal tage højde for, at investeringer i renseteknologier er proportionale med den opnåede miljøgevinst sammenlignet med tilførslen af miljøfarlige forurenende stoffer til miljøet fra andre udledninger. Her peger DI og Arla særligt på zink, der tilføres miljøet fra f.eks. zinktagrender og overmættede marker.

Københavns Kommune tilkendegiver, at skærpselser af de vejledende grænseværdier giver anledning til overvejelser om, hvad den miljømæssige forskel er på husspildevand og industrispildevand. DI peger ligeledes på, at forbedrede analysemetoder medfører, at flere A-stoffer kan måles i tilledningen fra en virksomhed. Begge høringsparter understreger, at kravene til industrispildevand ikke bør være strengere end de baggrundskoncentrationer, som findes af stofferne i almindeligt husspildevand.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

De vejledende grænseværdier er vejledende, og kommunerne skal foretage en konkret vurdering ved fastsættelse af vilkår og grænseværdier. For en uddybning af baggrunden for de vejledende grænseværdier henviser Miljøstyrelsen til høringsnotatets afsnit I.I.I.

Det fremgår af miljøbeskyttelsesloven § 3, at der generelt skal stilles vilkår om reduktion af udledning ved brug af BAT. Det er kommunens vurdering, hvilke teknikker der er at betragte som BAT for den enkelte virksomhed. Her indgår proportionalitet mellem en investering i renseteknologi og den opnåede miljøgevinst. Det fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens § 28, at der for godkendelsespligtige virksomheder kan stilles strengere vilkår/grænseværdier end BAT-AEL's beskrevet i BAT-konklusionerne, hvis omgivelsernes sårbarhed kræver dette, eller hvis det følger af anden national lovgivning. Det sidstnævnte gør sig gældende i § 12, stk. 2, i spildevandsbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at kommunen ved fastsættelse af vilkår i en tilslutningstilladelse skal sikre, at spildevandsforsyningsselskabet kan opfylde sine udledningstilladelser til spildevandsanlæg, herunder at miljøkvalitetskravene for det berørte vandområde sikres opfyldt.

Det fremgår af drikkevandsbekendtgørelsens⁵ § 15, stk. 1, at en vandforsyning, som leverer drikkevand omfattet af kravene til drikkevandskvalitet efter bekendtgørelsen skal sikre, at drikkevandet er sundt og rent. Drikkevandet anses for sundt og rent, hvis det er frit for mikroorganismer, parasitter og for ethvert stof, der i mængder eller koncentrationer, udgør en potentiel fare for menneskers sundhed og overholder de krav til drikkevandskvaliteten, som er fastsat i drikkevandsbekendtgørelsen. Høringsudkastets vejledende grænseværdier er beregnet med udgangspunkt i miljøkvalitetskrav. Miljøkvalitetskrav baseres på miljøkvalitetskriterier, som er den højeste koncentration af et bestemt forurenende stof eller gruppe af forurenende stoffer i vand, sediment eller biota, der skønnes ikke at medføre uacceptable negative effekter på vandøkosystemer.

De to typer af kvalitetskrav tjener derfor to forskellige formål.

Det fremgår af spildevandsbekendtgørelsens § 3, at husspildevand er spildevand fra husholdninger, herunder afløb fra vandklosetter. Ved tilslutning af spildevand fra virksomheder skal kommunen foretage en konkret vurdering af, under hvilke omstændigheder der kan meddeles tilslutningstilladelse, herunder om indholdet af en tilslutning adskiller sig væsentligt fra husholdningsspildevand.

I.V.II Praxis for beregning af grænseværdier (kapitel 3.11)

KL tilkendegiver, at kommunerne ikke har konkrete oplysninger om de lokale forhold til brug for beregning af grænseværdier. Ifølge KL besværliggør det sagsbehandlingen, da kommunerne skal fremskaffe konkrete data til beregning af grænseværdier. Alternativt skal kommunen anvende de vejledende grænseværdier i tilslutningsvejledningen eller værdier fra andre rapporter, hvorved der ikke tages hensyn til de lokale forhold.

Fredericia Kommune tilkendegiver, at det skal fremgå af vejledningen, om det er mest korrekt at bruge nøgletal for det aktuelle spildevandsanlæg, eller de generelle nøgletal fra Miljøstyrelsens Nøgletalsrapport⁶.

Landbrug og Fødevarer tilkendegiver, at høringsudkastets vejledning om o-fortynding i kloaksystemet er kompliceret og anbefaler, at det tydeliggøres, om kommunerne har pligt til at foretage en konkret vurdering i forhold til fortynding i kloakken eller ej. Derudover bemærker Landbrug og Fødevarer, at det bør beskrives, at dokumentation for fortynding i kloaknettet kan foretages ud fra et skøn, f.eks. at et kemisk stof fra en virksomhed skønsmæssigt udgør 10 procent af de samlede udledninger i kloaksystemet, hvorved der kan anvendes en fortyndingsfaktor på 10.

Københavns Kommune bemærker, at visse vejledende grænseværdier er baseret på BAT, og visse vejledende grænseværdier er baseret på miljøkvalitetskrav, hvor BAT

⁵ Bekendtgørelse nr. 221 af 25/02/2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

⁶ Miljøstyrelsens rapport af marts 2021 om Nøgletal for miljøfarlige forurenende stoffer i spildevand fra renseanlæg – opdatering på baggrund af data fra det nationale overvågningsprogram for punktkilder 1998-2019.

ikke nødvendigvis er nok. Ifølge Københavns Kommune medfører dette, at kommunerne skal fortage proportionalitetsafvejninger med henblik på om der skal gives afslag på tilslutning eller om der kan tillades lempeligere grænseværdier.

Danske Regioner har tilkendegivet, at det bør præciseres, at vejledende grænseværdier, der er fastsat på baggrund af slamkvalitetskrav, kun bør anvendes, hvis slammet fra spildevandsanlægget skal bruges til jordbrugsformål. Hvis slammet ikke skal anvendes til jordbrugsformål fastsættes grænseværdierne på baggrund af miljøkvalitetskrav, for ikke at fastsætte skrappe krav end nødvendigt. Danske Regioner foreslår, at de vejledende grænseværdier sat efter slamkvalitetskrav suppleres af vejledende grænseværdier sat efter miljøkvalitetskrav.

NIRAS har flere bemærkninger til den beskrevne beregningspraksis for kommunerne, herunder at kommunen i vurderingen af spildevandsafledning ikke skal afgrænse vurderingen til parametre, hvor der foreligger miljøkvalitetskrav og -kriterier.

NIRAS foreslår også, at det skal fremgå, at kommunen ikke blot *bør*, men *skal* indtage kendskab til i forvejen forekommende koncentrationer i det modtagende vandområde i beregningen af grænseværdier i tilslutningstilladelser.

Endvidere bemærker NIRAS, at høringsudkastet anvender begrebet ”initialfortynding” og sætter spørgsmålstegn ved at definere fortyndingen som en fast størrelse, når der i alle tilfælde skal foretages en konkret vurdering.

Endelig tilkendegiver NIRAS, at der er uoverensstemmelse mellem høringsudkastet og Miljøstyrelsens vejledningen til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer (FAQ’er)⁷ i beregning af vejledende grænseværdier for metaller. Høringsudkastet tager udgangspunkt i metallernes opløste form ved anvendelse af fordelingskoefficient, hvor FAQ’erne tager udgangspunkt i det totale indhold. NIRAS anbefaler, at de to vejledninger ensrettes og bemærker desuden, at høringsudkastets anvendelse af metaller på opløst form vil være den mest lempelige af de to.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Kommunerne skal altid foretage en konkret vurdering af relevante forhold ved vilkårsfastsættelse i tilslutningstilladelser. Hvis kommunen har kendskab til tilbageholdelsesgrader for det konkrete spildevandsanlæg, kan kommunen anvende disse. Såfremt kommunen ikke ligger inde med viden om de faktiske forhold, kan kommunen anvende generelle nøgletal f.eks. fra Miljøstyrelsens Nøgletalsrapport eller anden relevant data. På den baggrund er høringsudkastets afsnit 3.11, delafsnit om stoffers skæbne i spildevandsanlægget præciseret ift. anvendelse af konkrete data.

Det fremgår af høringsudkastet afsnit 3.11, delafsnit om o-fortynding i kloaksystemet, at der ved kravfastsættelse ikke bør tages højde for den fortynding, der sker i kloaksystemet. Det fremgår dog også, at kommunen ud fra de konkrete oplysninger

⁷ Vejledning nr. 9368 af 04/04/2025 til bekendtgørelse om krav til udledning af visse forurenende stoffer til overfladevand og havområder med ofte stillede spørgsmål og svar

i sagen, kan vurdere, om der er grundlag for at inddrage fortynding i kloak ved beregning af grænseværdier. Det er kommunen, der vurderer, hvornår en sag er tilstrækkelig oplyst til, at der kan træffes afgørelse. På den baggrund kan Miljøstyrelsen ikke imødekomme Landbrug & Fødevarers forslag.

I høringsudkastet er de vejledende grænseværdier revideret, hvilket har medført skærpelse af 11 stoffer. Derudover er der tilføjet yderligere vejledende grænseværdier for 17 stoffer. I tilfælde hvor de reviderede vejledende grænseværdier er højere end de vejledende grænseværdier fra tilslutningsvejledning fra 2006, har Miljøstyrelsen fastholdt de vejledende grænseværdier fra 2006. Disse er nødvendigvis ikke fastsat på baggrund af de eksakt samme kriterier som de nye og reviderede vejledende grænseværdier. Baggrunden for at fastholde vejledende grænseværdier fra 2006 er, at der er tilgængelige renseteknologier. Som beskrevet i I.I.I skal kommunen fastsætte grænseværdier ud fra en konkret vurdering. Miljøstyrelsen har noteret Københavns Kommunes bemærkning om uens fastsatte vejledende grænseværdier til en kommende revision af vejledningen.

Ud fra et forsigtighedsprincip har Miljøstyrelsen anvendt den mest kritiske parameter for de nye og reviderede vejledende grænseværdier, da det ikke er muligt for styrelsen at inddrage kendskab til lokal anvendelse af slam. Såfremt slammet ikke skal anvendes til jordbrugsformål kan kommunen vælge undlade hensynet til slamkvalitet og fastsætte grænseværdier ud fra miljøkvalitetskrav. Høringsudkastet indeholder vejledning i beregningen af grænseværdier, så det er muligt for den enkelte kommune at tage højde for dette i sagsbehandlingen.

Miljøstyrelsen er enig med NIRAS i, at initialfortyndingsbegrebet ikke længere finder anvendelse. De vejledende grænseværdier i høringsudkastet er beregnet for et teoretisk scenarie med fortyndingsfaktorer for ferskvand og havvand på henholdsvis 1 og 10. Dette er gjort for at illustrere, at kommunen kan tage højde for en evt. blandingszone i spildevandsanlæggets udledningstilladelse. Miljøstyrelsen har præciseret afsnit 3.11 om fortynding ved udledning til et vandområde.

Det fremgår af bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål, at miljøkvalitetskrav for de givne metaller gælder for koncentrationen i opløsning. Fremgangsmåden i FAQ 12 baseret på det totale metalindhold er mere restriktiv ud fra et forsigtighedsprincip om at en udledning ikke må hindre målopfyldelse eller medføre forringelse i recipienten. FAQ 12 vejleder endvidere i, at kommunen kan vurdere metalindhold med udgangspunkt i den opløste fraktion, hvis fordelingskoefficienten er tilstrækkeligt dokumenteret.

I.V.III Vejledende grænseværdi for PFAS24

Teknologisk Institut og Danske Regioner gør i deres høringssvar opmærksom på, at der er seks PFAS-forbindelser, der forekommer i PFAS22, som ikke fremgår i PFAS24, herunder bl.a. 6:2 FTS og PFOSA. Teknologisk Institut tilkendegiver, at 6:2 FTS forekommer i betydelige koncentrationer i industrielt spildevand, spildevandsanlæg og deponier. Danske Regioner tilkendegiver, at undersøgelser af punktkilder ved jordforurening viser, at begge stoffer optræder på industrilokaliteter.

Teknologisk Institut foreslår, at 6:2 FTS inkluderes i analysekravene for PFAS24.

Danske Regioner tilkendegiver, at det er vigtigt, at man ved meddelelse af tilslutningstilladelse forholder sig til alle de stoffer, der kan forekomme i den pågældende aktivitet. Derfor anbefaler Danske Regioner, at kommunerne i deres arbejde med tilslutningstilladelser benytter sig af regionernes PFAS-brancheliste og branchebeskrivelser med fakta-ark om PFAS.

Danske Regioner bemærker endvidere, at de listede renseteknologier for PFAS-forbindelser ikke renser effektivt for kortkædede PFAS. Danske Regioner anbefaler, at det af vejledningen klart fremgår, at ingen af de listede metoder til rensning af PFAS aktuelt kommer i mål, i forhold til de kortkædede PFAS-forbindelser.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Den vejledende grænseværdi for PFAS₂₄ er beregnet med udgangspunkt i miljøkvalitetskriteriet for PFAS₂₄ i vand. Det falder ikke inden for rammen af tilslutningsvejledningen at ændre på eksisterende miljøkvalitetskriterier.

Med henvisning til afsnit I.III.II skal en tilslutningstilladelse udstedes så den sikrer overholdelse af spildevandsanlæggets udledningstilladelse. Det fremgår af bekendtgørelse nr. 1433 om udledning af visse forurenende stoffer⁸ § 4, at kommunen også skal forholde sig til stoffer, for hvilke der ikke foreligger miljøkvalitetskrav, -kriterier eller forslag til kriterier. Derfor er Miljøstyrelsen også enig i, at kommunerne skal forholde sig til PFAS-forbindelser ud over de 24, som indgår i miljøkvalitetskriteriet. Miljøstyrelsen har foretaget en præcisering herom i afsnit 3.7.5 om PFAS. Afsnittet om PFAS er også uddybet med viden om 6:2 FTS og henvisning til pågældende websider udpeget af Danske Regioner.

I.V.IV Vejledende grænseværdi for Chrom(III) og Chrom(VI)

Fredericia Kommune tilkendegiver, at tilslutningsvejledningen bør præcisere, om grænseværdien for marint vand er fastsat ud fra total chrom.

DI anmoder om, at det tydeligt fremgår af vejledningen, hvad der er den vejledende grænseværdi for hver af de to typer chrom, da det i højere grad er chrom(III), der anvendes i danske virksomheder end chrom(VI).

Miljøstyrelsens bemærkning:

Det fremgår af høringsudkastets afsnit 9.3.9, at den vejledende grænseværdi for chrom for udledning til ferskvand fra et spildevandsanlæg er beregnet ud fra miljøkvalitetskrav for chrom(VI). Dette gøres ud fra et forsigtighedsprincip, da der ikke altid er grundlag for at afgøre fordelingen mellem de to ioner. Chrom(VI) har det laveste miljøkvalitetskrav af de to kemiske former for chrom og anses derfor som mest giftigt. Den vejledende grænseværdi for havvand er fastsat ud fra slamkvalitetskravet for chrom, der fremgår af bilag 2 i affald til jord-bekendtgørelsen, da dette er mere restriktivt end den beregnede værdi baseret på miljøkvalitetskravet for marine vande.⁹

⁸ Bekendtgørelse nr. 1433 af 21/11/2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder

⁹ Bekendtgørelse nr. 1001 af 27 juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugsformål

Såfremt kommunen har kendskab til fordelingen mellem Cr(VI) og Cr(III) i spildevandet, kan en tilpasset grænseværdi beregnes ved hjælp af metoden beskrevet i høringsudkastets bilag 5. Miljøstyrelsen har tydeliggjort denne mulighed i vejledningens afsnit 3.9.3.

I.V.V Beregning af grænseværdi for PAH

KLAR Forsyning ønsker, at der fastsættes vejledende grænseværdier for de 9 PAH-forbindelser, som indgår i sumparameteren i bekendtgørelse om anvendelse af affald til jord-bekendtgørelsen.¹⁰

Fredericia Kommune bemærker, at det ligeledes vil være problematisk for kommunerne at fastsætte krav til PAH'er, da tilbageholdelsesgraden for PAH'er i spildevandsanlægget ikke er bestemt i Miljøstyrelsens Nøgletalsrapport. Derfor anbefaler Fredericia Kommune, at Miljøstyrelsen udarbejder vejledning/retningslinjer for, hvordan vurdering af PAH'er og kravfastsættelse hertil skal foretages.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen anerkender problematikken ved at skulle forholde sig til stoffer med meget lave detektionsgrænser. Nøgletalsrapporten indeholder ikke konkret data for tilbageholdelsesgraden af PAH'er i spildevandsanlæg, men indeholder en estimeret tilbageholdelsesgrad, som kommunen kan anvende ud fra en vurdering af, at dette er den bedst tilgængelige viden i den konkrete sag.

For at vurdere virksomhedens tilledning til spildevandsanlægget, er det i nogle tilfælde muligt at estimere en koncentration i den samlede spildevandsstrøm baseret på viden om et højere, målbart koncentrationsniveau i relevante delstrømme.

Høringsudkastets bilag 5 indeholder eksempel på beregning af grænseværdier, som kan understøtte kommunen i at beregne grænseværdier for relevante stoffer, både enkeltstoffer og sum-parametre.

På baggrund af høringssvarene har Miljøstyrelsen præciseret vejledningen mht. anvendelse af data fra Nøgletalsrapporten og alternative muligheder. Med henvisning til afsnit I.I i høringsnotatet, vil Miljøstyrelsen tage høringsparternes svar til efterretning.

I.V.VI Vejledende grænseværdier for andre parametre

Aalborg Kommune foreslår, at der indføres vejledende grænseværdier for svovlbrinte (H₂S) i spildevand, da det ikke er tilstrækkeligt at sætte grænseværdier for sulfat. Derudover tilkendegiver Aalborg Kommune, at det er nødvendigt at fastsætte en grænseværdi for COD, og beskrive at COD i spildevand medfører risiko for svovlbrintedannelse i kloaksystemet.

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1001 af 27. juni 2018 om anvendelse af affald til jordbrugs-formål

Landbrug & Fødevarer og Arla tilkendegiver, at tilslutningsvejledningen fra 2006 indeholder en god beskrivelse af kravene for olie og fedt, som imødekommer udfordringerne for fødevarerirksomheder, og som sikrer proportionalitet i kravene og tager højde for spildevandsanlæggets kapacitet:

”Andre forhold kan i konkrete situationer begrunde et større indhold af olie og fedt i tilledningen. Det kunne for eksempel være, hvis der var tale om letomsætteligt vegetabilsk eller animalsk olie og fedt, der kan tjene som kulstofkilde på renseanlægget. I andre tilfælde, specielt ved små tilledninger, kan der som tidligere nævnt være situationer, hvor det ikke er teknisk-økonomisk muligt at nedbringe det samlede indhold af olie og fedt til 50 mg/l. I disse tilfælde må der fastsættes vilkår ud fra, hvad der samlet set kan accepteres i den konkrete situation.”

Arla og Landbrug & Fødevarer skal anmode om, at denne formulering fastholdes i den nye vejledning. Høringsparterne tilkendegiver, at der findes renseteknologier, der kan fjerne olie og fedt, men disse er forbundet med en lang række ulemper, der rækker ud over blot økonomisk byrde.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Høringsudkastet er udarbejdet med henblik på, at kommunen selv kan udarbejde grænseværdier med udgangspunkt i den beskrevne metodik i høringsudkastets afsnit 3.11 og bilag 5, og med den konkrete sag for øje. Kommunen kan fastsætte grænseværdier for stoffer ud over de vejledende grænseværdier, der fremgår af vejledningen.

Miljøstyrelsen er opmærksom på, at ABC-vurderingen er udarbejdet til vurdering af organiske stoffer, og at metoden for beregning af grænseværdier i høj grad fokuserer på hensynet til overholdelse af miljø- og slamkvalitetskrav. Der kan derfor være tilfælde, hvor der er behov for at inddrage yderligere hensyn. Med henvisning til høringsnotatets afsnit I.I noterer Miljøstyrelsen sig Aalborg Kommunes ønsker.

Miljøstyrelsen erkender behovet fra Landbrug & Fødevarer og Arla. Miljøstyrelsen har derfor så vidt muligt indarbejdet det forslåede udsnit fra tilslutningsvejledningen af 2006 i vejledningsteksten igen.

I.VI Miljøstyrelsens vejledning nr. 42 om Paradigmer for tilslutningstilladelser af spildevand til spildevandskloak for bilvaskehaller og vaskepladser af januar 2020 i forhold til den reviderede tilslutningsvejledningen

Aalborg Kommune, DI, Landbrug & Fødevarer, Drivkraft Danmark og Arla tilkendegiver, at der mangler henvisninger til Miljøstyrelsens vejledning nr. 42 om Paradigmer for tilslutningstilladelser af spildevand til spildevandskloak for bilvaskehaller og vaskepladser af januar 2020 (herefter betegnet paradigmet for bilvaskehaller), samt uddybning af, hvordan paradigmet for bilvaskehaller finder anvendelse i forhold til tilslutningsvejledningen.

Drivkraft Danmark fremhæver særligt, at høringsudkastet skaber usikkerhed om, hvordan bilvaskehaller reguleres i forhold til kontrolniveauer, vejledende grænseværdier og ABC-metoden, og derfor bør vejledningen gennemgås med henblik på at

skabe overensstemmelse mellem paradigmet for bilvaskehaller og tilslutningsvejledningen.

DI, Landbrug & Fødevarer, Drivkraft Danmark og Arla anbefaler, at paradigmet for bilvaskehaller fastholdes. DI anmoder om sammen med Drivkraft Danmark at blive involveret i udvikling af en løsning for bilvaskehaller og tilsvarende vaskeanlæg til f.eks. tog og lastbiler.

Ringkøbing-Skjern Kommune, Aalborg Kommune og Drivkraft Danmark gør opmærksom på, at den vejledende grænseværdi for DEHP i høringsudkastet er bevaret fra tilslutningsvejledningen fra 2006 og derved ikke stemmer overens med grænseværdier i paradigmet for bilvaskehaller, selvom den i paradigmet er udarbejdet med udgangspunkt i det senest fastsatte generelle miljøkvalitetskrav for DEHP i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål¹¹.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Tilslutningsvejledningen yder generel vejledning på tværs af brancher, hvor paradigmet for bilvaskehaller er udarbejdet med udgangspunkt i tilslutningsvejledningen og tilbyder vejledning til en specifik branche. Miljøstyrelsen vurderer, at der er væsentlige uoverensstemmelser mellem paradigmet for bilvaskehaller og høringsudkastet. Miljøstyrelsen kan derfor ikke anbefale anvendelsen af paradigmet for bilvaskehaller fra 2020 til vurdering af tilslutningstilladelser. Miljøstyrelsen anbefaler, at kommunerne anvender metodikken i høringsudkastet, da denne er opdateret i henhold til nyeste viden.

Implementeringen af det reviderede byspildevandsdirektiv frem mod 2027, fordrer på ny en revidering af tilslutningsvejledningen inden for ganske få år. Det vil ligeledes medføre et behov for at opdatere paradigmet for bilvaskehaller. Miljøstyrelsen vil prioritere opdatering af den generelle vejledning om tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg frem for branchespecifik vejledning på spildevandsområdet.

Miljøstyrelsen har tilføjet styrelsens anbefalinger for anvendelse af paradigmet for bilvaskehaller i afsnit 1.1.1 i høringsudkastet.

Miljøstyrelsen erkender, at branchespecifik vejledning kan være relevant for behandling af tilslutningstilladelser for bilvaskehaller og vaskepladser. Miljøstyrelsen vil afsøge mulighederne for opdateret branchespecifik vejledning i dialog med branchen.

I høringsudkastets afsnit 1.1.1, punkt V fremgår det, at tilfælde hvor de nye beregnede vejledende grænseværdier resulterer i en lempeligere vejledende grænseværdi sammenlignet med den vejledende grænseværdi fra tilslutningsvejledningen fra 2006, har Miljøstyrelsen fastholdt de vejledende grænseværdier fra 2006. Dette er tilfældet for DEHP.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 796 af 13/06/2023 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand

I.VII ABC-vurdering

Flere høringsparter, herunder Fredericia Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune, KL og DI, ser positivt på den ændrede metode i ABC-vurderingen bl.a. fordi ændringen gør metoden lettere at anvende i praksis.

DI, Drivkraft Danmark, Landbrug & Fødevarer, Arla, Miljømærkning Danmark og Bryggeriforeningen tilkendegiver, at den reviderede tilgang til ABC-vurderingen medfører at mange rengørings- og desinfektionsmidler, enzymer og vitaminer, syrer og baser kategoriseres som A- eller B-stof med den nye ABC-vurdering. Mange af disse er let-nedbrydelige, hvorfor de af den tidligere ABC-vurdering var kategoriseret som C-stof. Derfor anbefaler høringspartnerne, at den reviderede ABC-vurdering justeres på en sådan måde, at der tages højde for stoffers nedbrydelighed. Landbrug & Fødevarer bemærker endvidere at anvendelse af syrer og baser allerede håndteres ved grænseværdier for pH-værdien i det afledte spildevand, hvorfor grænseværdier for koncentration kan være overflødige.

Aalborg Kommune anbefaler, at der bør være en mængdemæssig bagatelgrænse for, hvornår et stof er et A- eller B-stof.

Landbrug & Fødevarer og DI bemærker, at den nye metode ikke viser stoffers reelle risiko for miljø og sundhed i forbindelse med afledning af spildevand fra en virksomhed. Landbrug & Fødevarer mener, at den administrative byrde ved at udføre risikovurderinger af enkeltstoffer i den konkrete sag vil være for stor og anmoder om, at Miljøstyrelsen bidrager med risikovurderinger af enkeltstoffer, eller at den eksisterende ABC-vurdering fastholdes.

DI og Drivkraft Danmark bemærker, at flere rengøringsmidler, enzymer og vitaminer omfattet af ABC-vurderingen også anvendes i private husholdninger, og udledes til kloak, hvor der ikke skal renses inden tilslutning til kloak. DI tilkendegiver, at der bør foretages en risikovurdering af om en højere koncentration af et stof sammenlignet med koncentrationen i husspildevand medfører en sundhedsrisiko. Endvidere anbefaler DI, at det i vejledningen angives, at minimale udledninger af stoffer, som kan sidestilles med husholdningsspildevand, ikke vil kræve substitution eller forrensning.

Miljømærkning Danmark foreslår, at produkter mærket med Svanemærket eller EU Ecolabel indgår i tilslutningsvejledningen som et eksempel på BAT, ved at produkter med disse mærkninger anses som uproblematisk. Svanemærket accepterer mindre mængder af stoffer mærket med H412. Ligeledes bemærker DI, at det i vejledning bør fremgå, at miljømærkede rengøringsprodukter ikke kræver en nærmere redegørelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Høringsbrevet, der blev udsendt i forbindelse til høring over tilslutningsvejledningen (*Høring over udkast til ændring af vejledning om tilslutning af industrispildevand til offentlige spildevandsanlæg (Tilslutningsvejledningen) af 15. november 2024*), beskriver, hvorfor let-nedbrydelige stoffer ikke længere udelukkende klassificeres som C-stoffer.

ABC-vurderingen er et værktøj, som Miljøstyrelsen stiller til rådighed og er af vejledende karakter. Kommunen foretager ABC-vurderingen ud fra konkrete oplysninger i en sag og kan på baggrund af en samlet vurdering af hhv. ABC-vurdering, lokale forhold, konkrete mængder og koncentrationer i spildevandsstrømmen vurdere, hvilket indhold af A- og B-stoffer der kan tillades for, at en tilslutning kan rummes i et spildevandsanlægs udledningstilladelse og under hvilke vilkår. Derfor stiller høringsudkastet til tilslutningsvejledningen ikke minimumsgrænser eller en mængdemæssig bagatelgrænse for, hvornår et stof er et A- eller B-stof baseret på mængden i spildevandsstrømmen.

H-sætningerne, som den reviderede ABC-vurdering er baseret på, beskriver stoffers potentielle humanskadevirkning, biologiske nedbrydelighed og potentielle effekt over for vandlevende organismer. Hvis et organisk stof er klassificeret med en H-sætning, der kategoriserer det organiske stof som et A- eller B-stof, må det antages, at det organiske stof kan være sundheds- eller miljøskadeligt. H-sætninger tildeles på baggrund af stoffets produktform eller anvendelsesform, derfor tager H-sætningerne ikke højde for endelig koncentration, mængde eller form i spildevandsstrømmen.

I tilslutningsvejledningen er der tilføjet et afsnit under 3.7.3 omhandlende anvendelse af ABC-vurderingen ud fra en konkret vurdering.

Med henvisning til høringsnotatets afsnit I.IV er det kommunen, der vurderer BAT for den enkelte virksomhed, også hvorvidt svanemærkede produkter er at betragte som BAT.

I.VII.I Blandinger

Aalborg Kommune bemærker, at det er uklart, hvordan H-sætninger anvendes for blandingsprodukter. I CLP-forordningen skal farlige stoffer, der findes i produkter med en koncentration på under 1 %, ikke deklareres. Dermed kan der ved blandingsprodukter være stoffer, som der ikke tages højde for, da de ikke fremgår af deklarationen.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at produkter, som består af en blanding af stoffer ofte har én faremærkning for produktet som helhed og ikke for de enkelte stoffer i blandingen. Landbrug & Fødevarer foreslår, at vejledningen præciseres således, at ABC-vurderingen udelukkende baseres på produktets samlede klassificering, og ikke på de enkelte stoffers individuelle klassificering.

Arla foreslår, at minimumsgrænsen for indholdet af enkeltstoffer i blandingsprodukter bliver defineret skarpere.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Kommunen fortager en vurdering af alle enkeltstoffer i blandingsprodukter, der fremgår af deklarationen. Miljøstyrelsen er bekendt med, at sikkerhedsdatablade godt kan indeholde faremærkning for enkeltstoffer såvel som den samlede blanding. Hvis kommunen har anden relevant viden om blandingsproduktet kan det inddrages i vurderingen af tilslutningen.

Med henvisning til høringsnotatets afsnit I.VII stiller høringsudkastet til tilslutningsvejledningen ikke minimumsgrænser i ABC-vurderingen, herunder heller ikke til enkeltstoffer i blandingsprodukter.

Miljøstyrelsen anerkender, at vejledningen om blandingsprodukter i høringsudkastet har været for opdelt. Vejledningsmaterialet om ABC-vurdering af blandingsstoffer er blevet samlet og uddybet særskilt i afsnit 3.7.4 i tilslutningsvejledningen.

I.VIII Opkoncentrering af spildevand ved grønne teknologier

DI foreslår, at det i vejledningen tydeliggøres, at kommunen ikke må "sætte skøn under regel", og kommunen dermed har pligt til at foretage en vurdering af, om der kan være vandbesparende initiativer, som kan tillade højere koncentrationer end de vejledende grænseværdier. Ny teknologi kan reducere vandforbruget og medføre, at en mindre mængde af stof udledes, dog udledes stofferne i højere koncentrationer.

Yderligere bemærker DI, at kraftvarmeværker producerer ultrarent vand af drikkevand til kedelanlæg. Rejektvandet, med de opkoncentrerede stoffer, bliver tilledt til kloak. Vejledningen bør omfatte et afsnit om, at udledning fra sådanne vandbehandlingsanlæg ikke er omfattet af krav til yderligere rensning.

Fredericia Kommune efterspørger, om krav i en tilslutningstilladelse kan lempes i forbindelse med forsøg, der gælder den grønne omstilling.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Med henvisning til høringsudkastets afsnit 4 omfatter kommunens vurdering af BAT ressourceudnyttelse, dvs. f.eks. også vandbesparende initiativer. Miljøstyrelsen ser derfor ikke anledning til at uddybe kommunens pligt til at foretage en konkret vurdering af vandbesparende initiativer.

Høringsudkastets afsnit 6.1.4 beskriver Miljøstyrelsens anbefalinger for tilfælde, hvor ny teknologi kan reducere vandforbruget og medføre, at en mindre mængde af stof udledes, men i højere koncentrationer. Kommunen kan også anvende disse anbefalinger i behandling af tilslutningstilladelser til rejektvand fra produktion af ultrarent vand.

Med henvisning til høringsnotatets afsnit I.III.II om tilslutningstilladelse iht. spildevandsanlæggets udledningstilladelse er det kommunens vurdering, hvad der kan tillades i en spildevandsstrøm, der tilledes spildevandsforsyningsselskabet spildevandsanlæg.